

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027

ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

Изх. № 94-00-939-4/2024 2024 г.

Утвърдил:
ГАЛИНА СИМЕОНОВА
Ръководител на УО на ПОС 2021-2027 и
Председател на КН на ПОС 2021-2027 г.

ПРОТОКОЛ
от
СЕДМО ЗАСЕДАНИЕ

на Комитета за наблюдение
на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
в периода 05-07 ноември 2024 г.

Седмото заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. (ПОС) беше открито от **г-жа Галина Симеонова, ръководител на Управляващия орган на ПОС и председател на Комитета за наблюдение.**

Г-жа Симеонова уведоми, че по информация от Секретариата има кворум и приветства членовете на Комитета за наблюдение, присъстващи на заседание то в залата на община Габрово. **Ръководителят на УО на ПОС** подчерта, че Комитетът е форум, който предоставя възможност за множество дискусии и диалог в партньорски дух на всички членове и наблюдатели в КН. **Председателят на КН на ПОС** акцентира, че провеждането на заседанието на Комитета в гр. Габрово е съвместен избор на УО на ПОС и представителите на Европейската Комисия и дава възможност да се опознаят отблизо перспективите и визията на регионите в Северна България по отношение на основните приоритети в програмата. **Г-жа Симеонова** изрази увереност, че само с всеобщи усилия, партньорски диалог и градивни предложения, днешните дискусии ще бъдат още една стъпка напред към темите, които са ключови и са от стратегическо значение за програмата: приоритети „Води“ и „Въздух“, като поставя фокус и върху Индикативната годишна работна програма (ИГРП) на ПОС 2021-2027 г. за 2025 г.

Г-жа Симеонова представи присъстващите гости от Европейската комисия: **г-жа Агнес Монфре**, Ръководител на отдел „България, Унгария и Словения“ в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, **г-н Петър Христов**, програмен мениджър от екипа на ГД „Регионална и селищна политика“ и г-жа Агнешка Вича, която е била ангажирана с

повторното одобрение от ЕК на големия проект по ОПОС 2014-2020 г. с бенефициент ВиК Бургас, продължаващ поетапно изпълнение и в периода 2021-2027 г.

Думата за изказване взе **г-жа Агнес Монфре**, „Много се радвам да съм днес с Вас в град Габрово, защото, говорейки за политики за развитието на регионите, е важно да сме в самите населени места и да излизаме от столицата, за да продължаваме да работим за всички региони в България.“. **Г-жа Монфре** изрази удовлетворение, че УО се справя много добре с обявяването на процедури за предоставяне на БФП по различните приоритети на програмата и изрази увереност, че програмата ще ускори представянето на сертификати за плащане пред ЕК. В тази връзка, тя акцентира на междинния преглед на програмата, който следва да бъде приключен до края на март 2025 г. и посочи, че сега е периодът за анализи на извършеното и обсъждане на коригиращи действия и мерки за адаптиране на процесите. **Тя** информира състава на КН за решението на ЕК да разработи нов инструмент и да предложи механизъм за предоставяне на допълнителна гъвкавост на държавите членки, засегнати от природни бедствия, чрез предоставяне на възможност за финансиране на работите по реконструкция (RESTORE). Целта на ЕК е да предостави по- гъвкав подход за превенция и възстановяване от природни бедствия, провокирани от измененията в климата. **Г-жа Монфре** подчерта, че в настоящия момент разработеният инструмент е във фаза „предложение“ и каза, че климатичните промени са факт и всички европейци усещат ефектите от измененията в климата, поради което инструментът RESTORE е адресиран към природните бедствия в Централна, Източна и Южна Европа, които оказаха опустошително въздействие върху населението, живеещо в тези региони.

Председателят на КН благодари за изказването на **г-жа Монфре** и посочи, че този инструмент ще бъде обект на внимание по време на средносрочната оценка на програмата.

След приключване на уводните слова, председателят на КН отново прикани членовете и наблюдателите за дискусии по време на заседанието и премина към представяне на проекта на дневен ред:

1. Представяне на информация за напредъка по изпълнението по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. - *за информация и обсъждане*;
2. Проект на изменение на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021–2027 г. за 2024 г. - *за обсъждане и съгласуване*;
3. Проект на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021–2027 г. за 2025 г. - *за обсъждане и съгласуване*;
4. Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община -етап II“ по Приоритет 1 „Води“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*;
5. Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Зелени мерки в градска среда“ (4) по Приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*;
6. Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Зони с ниски емисии от транспорта“ по Приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. – *за обсъждане и одобряване*;
7. Представяне на Годишния план за действие (ГПД) за 2025 г. на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия за програмен период

2021-2027 г. и отчет на изпълнените мерки за видимост, прозрачност и комуникация през 2024 г. – за информация и обсъждане

8. Докладване на изпълнението на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“.

Г-жа Симеонова предложи за гласуване проекта на дневен ред, който беше одобрен единодушно от присъстващите и пристъпи към първа точка от програмата на заседанието: **Представяне на информация за напредъка по изпълнението по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**

Председателят на КН отбеляза, че в пакета документи за заседанието УО е изпратил информация за напредъка по изпълнение на ПОС 2021-2027 г. в съответствие с изискванията на член 40 (1) от Регламент (ЕС) 2021/1060. В рамките на нормативно определени срок до 31.10.2024 г. за представяне на становища от състава на КН по изпратената информация за напредъка по изпълнението по ПОС 2021-2027 г. е получено предложение от Дирекция „Управление на водите“ в МОСВ за допълване на представената информация по отношение на проектите на бенефициенти ВиК операторите Пловдив, Варна, Перник, Сливен и Бургас, чието изпълнение продължава от програмен период 2014 -2020 г. Допълнената информация е изпратена до членовете на КН заедно със съгласувателната таблица на 04.11.2024 г. по електронна поща. **Г- жа Симеонова** акцентира в презентацията на най- важните стойности по отношение на обявените процедури: „27 обявени процедури за набиране на проектни предложения на обща стойност 2,800 млрд. лв. представляващи 78% от общия бюджет на програмата. Сключените договори за предоставяне на БФП са 66 бр. на стойност 1,331 млрд. лв. или 37,3% от общия размер на средствата. Проектите на етап „оценка“ са 42 бр. на обща стойност около 972 млн. лв. или 27,3% от бюджета на програмата. В рамките на договорените средства бенефициентите са стартирали изпълнението на терен, подадени са искания за авансови плащания, а някои от тях са подали и междинни искания за плащане. Ускоряване изпълнението на програмата е свързано и с приключване процедурите по възлагане на обществени поръчки за изпълнение дейностите по проектите. УО се стреми да мотивира кандидат- бенефициентите по програмата да са в напреднал етап на процедурите за възлагане на обществени поръчки, още при подаване на проектното предложение. По този начин след подписване на АДФФП, бенефициентът има възможност да представи реално извършени разходи по проекта. Пречка се оказва продължителното обжалване на процедурите по ЗОП и поради тази причина разплатените средства по всички приоритети на програмата са 33,5 млн. лв. или 3,7%. Заявените суми към ЕК: 11,5 млн. лв. или 0,3% от бюджета на програмата, като УО подготвя за заявяване пред ЕК нов сертификат с всички реално извършени разходи по програмата. В изпълнение на поетия ангажимент в Споразумението за партньорство на ниво държава за по-голяма концентрация на инвестициите в регионите на Северна България - почти 50% на национално ниво, стремежът по програмата е около 47 % от ресурса ѝ, почти 1, 3 млрд. лв. да бъде предоставен за Северна България. В тази връзка, са договорени 863 милиона лв. за инвестиции в общини и дружества от Северна България.

След това **Ръководителят на УО на ПОС** премина към представяне изпълнението по отделните приоритети на програмата. Презентацията е качена на следния адрес: <https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/16852>

При представяне на напредъка по изпълнение на ПОС 2021-2027 г., **г-жа Симеонова** обърна внимание на няколко въпроса. УО продължава да предоставя указания към кандидат - бенефициентите, че кандидатстването става само и единствено с обявени обществени поръчки. Този факт представлява и единствената възможност да се ускори реалното изпълнение на терен, да се ускори възможността финансовият ресурс по програмата бързо да достигне до бенефициентите в съответните региони на държавата, което от своя страна увеличава изпълнението на програмата по всички приоритети.

УО счита за успех, че общините имат много голям интерес по отношение на ресурса от програмата, предоставен за подхода Интегрираните териториални инвестиции (ИТИ). Заявеният интерес в концепциите на общините за подхода ИТИ е около 55% от предоставения ресурс от ПОС, в сравнение с други програми- с интерес от 5% до 10%. За останалите около 45% ресурс за ИТИ УО води разговори с колегите от МРРБ за възможността за отправяне на втора покана за набиране на концепции за ИТИ. Доколкото УО е информиран местните общности имат желание за обявяване на нова покана, който да обхване оставащият ресурс по програмата.

УО оценява подкрепата на дирекция „Централно координационно звено“ във връзка с приетото решение на Министерски съвет № 623/30.08.2024 г., което дава възможност за наддоговаряне на програмите, свързани с Европейските фондове за споделено управление. За ПОС е определен размер за наддоговаряне до 20% над общия бюджет на програмата. Възможността за наддоговаряне по ОПОС през изминалия програмен период се оказва изключително важно на ниво управление на програмата. При 100% договорен финансов ресурс по програмата, не може да се достигне 100% изпълнение, поради факта, че след провеждане на процедурите по ЗОП и сключване на договори с изпълнители на проектите има спестяване на финансови средства. Друго обстоятелство за освобождаване на финансов ресурс по програмата са наложените финансовите корекции от осъществен последващ контрол на проведените процедури за обществен поръчки и сключени договори. В тази връзка, УО планира да се възползва в максимална степен от предоставената възможност, което ще осигури изпълнение на по-голям брой проекти от бюджета на програмата.

При представяне на информацията за напредъка в изпълнението на ПОС 2021-2027 г., **г-жа Симеонова** информира КН, че УО стартира дейности по ангажиментите за извършване на междинен преглед на изпълнението по чл. 18 от Общия Регламент.

Разгледани са всички елементи, които се изискват съгласно регламента – извършени са анализите и са представени изводи и констатации по отношение на специфичните за България препоръки на Съвета (все още в проект, но се очаква да бъдат приети през текущия м. ноември). Направен е анализ и на напредъка по отношение постигането на междинните цели на показателите за краен продукт по отделните приоритети на програмата и в момента се разработват съответните текстове по отношение резултатите от прегледа и анализа в тази му част. Същите ще бъдат актуализирани в края на м. декември 2024 г. при отчитането на резултатите в края на годината. В началото на следващата година ще се финализират окончателните предложения за изменения в програмата – по отношение на сумата за гъвкавост, както и такива, с които да се адресират потенциални рискове – не само финансови, но и рискове за постигане целите на програмата, идентифицирани в рамките на междинния преглед.

Обследват се няколко хипотези за алтернативни мерки, които да бъдат предложени за финансиране по отделните приоритети, като същевременно се правят детайлни разчети по отношение ограничения ресурс за Югозападния регион за планиране и евентуалния недостиг на средства, които са установени като необходими инвестиции за постигане на законодателни ангажименти в сектор „околна среда“.

Подробна информация по отношение на междинния преглед, резултатите от него и извършената оценка, ведно с предложението за изменение на програма „Околна среда“ ще се представят пред състава на КН в детайли на заседание, което се планира да се проведе в края на м. февруари или най-късно началото на м. март 2025 г.

Ръководителят на УО представи пред КН потенциални опции, отговарящи на целите на програмата и съответно приложими за финансиране по ПОС, които УО комуникира със заинтересованите страни: извършват се анализи по отношение на възможността или невъзможността за цялостно изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ). В

рамките на дискусиите с Министерство на финансите и отделните Управляващи органи е обсъдено, че при възможност в междинния преглед ще се предвиди да се приемат проекти, които или няма да могат да се изпълнят в цялост по ПВУ, или въобще ще отпаднат от ПВУ. УО е провел и първоначални разговори с колегите от МРРБ и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД за ВиК инфраструктурни обекти, намиращи се в агломерации между 5 и 10 хиляди екв. ж. и които биха допринесли за изпълнение целите на програмата по отношение улавяне, отвеждане и пречистване на градски води. Тези ВиК обекти са свързани и с наказателната процедура на ниво държава по отношение на непречистените градски отпадъчни води. В резултат на допълнителните обсъждания, ПОС е възможно да дофинансира и проекта от ПВУ на дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ. Този проект е ключов, защото обхваща разработването на специфични природозащитни цели за защитените зони по Натура 2000, с оглед изпълнение на Закона за биологичното разнообразие. Друга възможност за реализация на проекти, с които може да се гарантира целенасоченост на предоставеното финансиране по програмата и адресиране на потенциални рискове от отмяна на бюджетни задължения е фазирането на 3 нефункционални проекта по ОПОС 2014-2020 г. с бенефициенти ВиК оператори - Видин, Шумен, както и ВиК проекта на Столична община. Това са проекти, които продължават своето изпълнение след срока на допустимост на разходите по ОПОС и са от изключително значение. Самите ВиК дружества оперират с големи заемни финансови средства от „Български ВиК холдинг“ ЕАД за довършването на тези проекти и възможността да бъдат дофинансирани по ПОС ще бъде от реална подкрепа и за тях.

В заключение, **г-жа Симеонова** акцентира и на дейностите, които УО е извършил през 2024 г. в изпълнение на Пътната карта за изграждане на административен капацитет за ЕФСУ в България. УО продължава да счита, че ключово значение за успешното изпълнение на ПОС е укрепване и поддържане на административния капацитет на кандидат-бенефициентите, бенефициентите и партньорите на програмата. **Ръководителят на УО на програмата** се обърна за въпроси, дискусия към състава на КН.

Думата взе **г-жа Десислава Стойкова, Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ)**. Тя каза, че общините в качеството на бенефициенти по програмата възприемат изключително позитивно усилията на УО за комуникация и даде пример с провеждането на срещи преди обявяването на процедурите за предоставяне на БФП. **Г-жа Стойкова** изрази подкрепа за предвиденото надграждане на процедурата за биоотпадъците предвид преходния период, в който се намират общините за установяване на модела за определяне на такса битови отпадъци от началото на 2026 г. Общините ще имат нужда от голяма подкрепа през 2025 г. от гледна точка на липсата на инфраструктура и техника. Този въпрос е поставен пред Министерство на финансите и е възможно да се продължат обсъжданията и с програмата. **Г-жа Стойкова** подчерта, че ПОС е първата програма, която реално разкрива възможности на общините за финансиране по подхода ИТИ. Констатира се изключително забавяне при прилагане на подхода ИТИ, предвид факта че в Индикативните годишни работни програми на другите Управляващи органи не са налични мерки за такива инвестиции. **Тя** приключи изказването си със заключението, че от съществена важност е възможността финансовите ресурси по програмите да бъде на разположение на бенефициентите навреме и апелира за по-активни действия и от страна на другите програми.

Г-жа Симеонова благодари за изказването на **г-жа Стойкова** и допълни, че УО на ПОС е научил уроците си в предходния програмен период, предвид факта че планираните мерки по програмата с подход ИТИ са за проекти с тежки инвестиции, свързани с превенция от наводнения, което включва изграждане/рехабилитиране на инфраструктура в речни корита и по речни тераси, и укрепване на свлачища. Изпълнението на подобни проекти обхваща устройствени процедури, поради което УО се стреми възможно най-рано да обявява процедурите за набиране на проектни предложения.

След това думата беше дадена на доц. д-р **Борислав Великов**, Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ), който изрази подкрепа този програмен период да се предоставят повече възможности за инвестиции в регионите от Северна България. **Г-н Великов** попита дали е необходимо да се предприемат и мерки местните власти в градовете Монтана, Враца и Видин да кандидатстват с повече проекти за финансиране от Европейските фондове за споделено управление.

Г-жа Симеонова благодари за изказването на доц. д-р **Великов** и уточни, че бенефициентите от Северна България по програмата винаги са били с добри проекти и направи кратка ретроспекция на изпълняваните проекти в района на Враца, Монтана и Видин за предходния програмен период по компоненти „води“ и „отпадъци“. Тя обърна внимание, че по ИТИ подхода, също се наблюдава активност от общините в Северна България.

Председателят на КН даде думата на **г-жа Ани Арутоян**, областен управител на област Видин и представител на РСР на Северозападен район. **Г-жа Арутоян** обърна внимание, че в област Видин шест общини работят активно по концепциите за ИТИ подхода, провеждат се редовни срещи, обсъждат се конкретни работни планове за изпълнение.

Думата взе **г-жа Агнес Монфре**, която благодари за представянето на детайлната информация за напредъка по изпълнението на ПОС. **Г-жа Монфре** отбеляза, че трябва да се ускори темпото при разплащанията по програмата, което е свързано и с риска от загуба на средства по ПОС към края на следващата година. Неусвояването на финансови средства по програмата следва да се избегне и през 2026 - 2027 г., както с фазиране на нефункционалните ВиК проекти, така и с изпълнение на проектите от 7-те ВиК оператори. Тя приветства дейностите в посока повишаване качеството на въздуха и посочи, че тези мерки следва да бъдат комуникирани и разяснявани пред широката общественост.

Ръководителят на УО на ПОС допълни, че за периода 2022-2024 г, програмата няма риск от загуба на средства. В настоящия момент УО извършва анализ за минимизиране на риска от загуба на финансови средства по ПОС през 2025 г. УО ще използва предоставената нормативна възможност за защитаване на инвестициите, които са възпрепятствани от обжалвания на процедурите за обществени поръчки, така че планираният финансов ресурс за тях да остане на разположение по програмата. **Г-жа Симеонова** отбеляза, че фазираните проекти с бенефициенти ВиК операторите се изпълняват в поставените срокове, което заедно с възможността да се реализират и 3-те нефункционални проекта в областта на водите допринасят за минимизиране на риска от загуба на средства по програмата. Възможността за финансиране по ПОС на проекти от ПВУ, които са в напреднал етап на подготовка, също биха допринесли за минимизиране на риска.

Г-жа Симеонова премина към втора точка от дневния ред: **Проект на изменение на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021–2027 г. за 2024 г.**

В рамките на нормативно определения срок до 31.10.2024 г. за представяне на становища по документите за заседанието, по предложени проект на изменение на ИГРП за 2024 г. от състава на КН са получени становища от: дирекция „Опазване чистотата на въздуха“ в МОСВ; дирекция „Управление на водите“ в МОСВ; дирекция „Национална служба защита на природата“ в МОСВ и юридическите лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, работещи в сферата на опазване на околната среда -изпратено от представителя на ВВФ в КН- Катерина Раковска. Всички получени становища са включени в изпратената съгласувателна таблица. Приетите коментари са отразени в изпратения проект на изменение на ИГРП за 2024 г. в режим „проследяване на промените“. В съгласувателната таблица са представени мотивите на УО по постъпилите предложения. Предложеното изменение в ИГРП за 2024 г. касае ревизиране на точните срокове кога дадена процедура е обявена и кога се очаква подаване на проектните предложения. В резултат на консултациите с бенефициентите

и с Министерство на финансите относно режима на държавни помощи, по някои процедури са предложени корекции по отношение допустими партньори. **Г- жа Симеонова** посочи, че забавянето в обявяването на процедура „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време на 12 основни реки“ с предефиниран бенефициент дирекция „Управление на водите“ е свързано с факта, че все още не може да се постигне решение за възможността Национален институт по метрология и хидрология (НИМХ) да се включи като партньор по проекта. Поради тази причина обявяването на процедурата ще се измести в първо тримесечие на 2025 г. Изпълнението на проекта обхваща поречията на най-големите 12 реки в страната. По поречията са налични станции на НИМХ, които се предвижда да се допълнят с оборудване в рамките на проекта и да се ползват съществуващите площадки. Възможността НИМХ да бъде партньор по проекта следва да се обследва в дълбочина относно приложимостта на правилата за държавни помощи, което налага и изместване в срока за обявяване на процедурата.

Думата беше дадена на **г-жа Агнес Монфре**, която обърна внимание, че планираните процедури в ИГРП за 2024 г., които не са обявени до края на 2024 г. следва да бъдат публикувани в началото на 2025 г.

Г-жа Симеонова направи уточнение, че оставащите процедури от ИГРП 2024 г. финално се съгласуват с кандидат бенефициентите и УО планира да обяви всички процедури, съобразно предложеното изменение на ИГРП за 2024 година.

След изчерпване на дискусиата по тази точка от дневния ред, тя премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. съгласува изменение на Индикативна годишна работна програма на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. за 2024 година.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с изключение на 1 /един/ „въздържал се“, с което **решението беше прието.**

Актуализираната Индикативна годишна работна програма за 2024 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., съгласувана от Комитета за наблюдение на проведеното заседание на 6.11.2024 г. е публикувана на следния електронен адрес в уебсайта на ПОС: <https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/16821>

Ръководителят на УО премина към трета точка от дневния ред: **Проект на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г., за 2025 година.**

Г-жа Симеонова информира, че в рамките на нормативно определения срок са получени становища с коментари и предложения от Дирекция „Опазване чистотата на въздуха“ и Дирекция „Национална служба за защита на природата“ в МОСВ, както и от представителя на ЮЛНЦ за общественополезна дейност, работещи в сферата на опазване на околната среда г-жа-Катерина Раковска. Получените коментари са отразени в изпратената на 4.11.2024 г. съгласувателна таблица заедно с приетите предложения по ИГРП за 2025 г., отразени в режим „проследяване на промените“.

Г-жа Симеонова обобщи, че са обявени процедури за 78% от общия бюджет на програмата. Оставащите 22% от финансовия ресурс са планирани за обявяване през 2025 г. Най-голям брой процедури за 2025 г. са предвидени да се обявят по Приоритет „Биологично разнообразие“ и се обърна към състава на КН за въпроси и предложения.

Думата взе **г-жа Мария Веселинова**, н-к отдел „Държавни помощи от обществен интерес и финансови инструменти“, Министерство на финансите, която отправи предложение относно изпълнение на мярка 71 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000

Направи предложение в частта на ИГРП за 2025 г. по отношение на режима за държавна помощ на мярка 71 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000, да се запише следния текст: *“предстои да бъде уточнено в процеса на съгласуване с МФ по реда на Наредба № 4 от 22.07. 2016 г.”*, съгласно правилата предвидени в Регламент (ЕС) № 651/2014

Г-жа Симеонова продължи представянето на ИГРП за 2025 г с процедура „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 основни реки“. Тя отбеляза, че изпълнението на проекта е от съществено значение за страната, като обявяването на процедурата в началото на 2025 г. ще даде възможност да се уточни статута на НИМХ.

Поради липса на други коментари се премина към гласуване на следното решение: **Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. съгласува Индикативната годишна работна програма на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. за 2025 година.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с изключение на 1/един/ „въздържал се“ с което **решението беше прието.**

Председателят на КН на ПОС премина към четвърта точка от дневния ред: **Проект на методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община - етап II“ по Приоритет 1 „Води“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**

Г-жа Симеонова информира, че Столична община е последният предефиниран бенефициент и посочи, че общината ще изпълнява проекта без партньорство. Тя представи презентация за процедурата. Презентацията е публикувана на следния адрес: <https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/16852>

Тя посочи, че основна цел на процедурата е постигане на съответствие на агломерациите с над 10 000 еквивалент жители за консолидирана обособена територия на Община София град, обслужвана от „Софийска вода“ АД. Крайния резултат има принос към целите на Програмата за увеличаване на броя на жителите, свързани към вторично пречистване на отпадъчните води и съответно увеличаване и броя на жителите, свързани към подобро обществено водоснабдяване. Допълни, че процедурата ще бъде обявена през първо тримесечие на 2025 г., със срок за кандидатстване 6 месеца и срок за изпълнение на проекта до края на периода на допустимост на разходи 31.12.2029 г. с бюджет над 100 млн. лв. БФП. Очакваното собствено финансиране е минимум 25 %.

Ръководителят на УО на програмата се обърна за въпроси към състава на КН.

Думата взе доц. д-р **Борислав Великов**, член на **Националния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България**. Той отправи запитване дали се предвижда престация на ВиК оператора за жителите на София.

Думата беше дадена на **г-жа Марта Цветкова**, началник-отдел „Програмиране и планиране“ в ГД ОПОС. **Г-жа Цветкова** обясни че е възложено разработване на частта за държавни помощи чрез екипа на Европейска инвестиционна банка, предвид спецификата на концесионния договор за Столична община. Тя разясни, че се разработват условията, които ще дават задължение, приходите от амортизация на активите да бъдат влагани в последваща поддръжка на активите, изградени по програмата. Допълни, че по този начин няма да се даде необосновано предимство на концесионера спрямо други ВиК оператори.

Думата беше дадена на **г-жа Диана Искрева**, представител на **юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за общественополезна дейност, работещи в сектор „организации, специализирани в сектор „води“**.

Г-жа Искрева отбеляза, че се инвестира все-по голям финансов ресурс в сектор „Води“ и информира КН, че според моделите за промяна на климата, трябва да се очаква намаляване от 40 до 60 % годишно на водния ресурс. Необходимо е да се обърнато внимание на потреблението на водата. Тя подчерта, че когато се въвежда централизирана канализация на места, в които не съществува, всъщност се поощрява ползването на повече вода в домакинствата. Попита дали има показател за оценка за спестено количество вода при оценяване на проектните предложения. В заключение, **г-жа Искрева** попита и какъв воден ресурс се използва при водородните проекти.

Г-жа Симеонова посочи, че регионалните прединвестиционни проучвания, на които се базират проектните предложения на бенефициентите, съдържат обследвания с колко се подобрява намаляване загубата на вода и как влияе инвестицията на чистото водоподаване, както и на канализационната вода, която следва да се събере и пречисти. Тя подчерта, че акцентът на програмата е събиране и пречистване на отпадъчни води и по-големите инвестиции са насочени към изграждане/рехабилитиране на канализация. УО, ще консултира с ВиК бенефициентите, дали при подобряване канализационната инфраструктура, се увеличава водоползването. Тя допълни, че водоснабдителният компонент се оценява и обясни, че политиката по отношение на достъп до чиста питейна вода е в приоритетите на МРРБ.

На втория въпрос за водородните проекти беше отговорено, че източникът „вода“ е изключително ценен и е важно да има балансиран подход при издаване на разрешителни за ползването на водни ресурси.

Г-жа Искрева допълни, че освен централизираната канализация за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, има и други технологии, които задържат отпадна пречистена вода до консуматора. Тя каза, че: *“в световен мащаб се развива концепция, която не използва канализация и пречистената вода може да се използва за поддръжка на градската среда“*. В заключение, отправи запитване дали се очаква европейско финансиране за водородните технологии.

Ръководителят на УО отговори, че финансиране не е предвидено по Програма „Околна среда“. По отношение на въпросите, които касаят ВиК инфраструктурата на СО и новите технологии е добре да се представят и пред ръководството на общината.

Думата беше дадена на **г-жа Теодора Павлова**, представител на **юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за общественополезна дейност, работещи в сектор „организации, работещи в сферата на опазване на околната среда“**. Тя поиска разяснение за изпълнението на обектите в Банкя и Драгалевци по водния проект на Столична община и предложи в новия програмен период при структуриране на обществените поръчки да се оптимизира възлагането на изпълнението.

Г-жа Симеонова обясни, че изпълнението на обекта в Банкя по проекта по ОПОС с бенефициент Столична община е приключил с акт 15. В кв. Драгалевци остава да се изградят още 4 километра канализационната мрежа. Тя допълни, че при кандидатстване на СО по ПОС, обектът на Драгалевци трябва да е въведен в експлоатация.

Думата беше дадена на **г-жа Монфре** която отбеляза, че с оглед изпълнението на проекта на СО по програмата, на този етап не е уточнено дали фазирането ще бъде допустимо в следващия програмен период.

Г-жа Симеонова посочи, че е поет ангажимент от страна на СО, изпълнението на проекта да приключи до 2029 година.

Поради липса на други коментари се премина към гласуване на следното решение: **Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка по проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изграждане на ВиК инфраструктура**

в Столична община - етап II“ по Приоритет 1 „Води“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което **решението беше прието.**

Председателят на КН на ПОС премина към пета точка от дневния ред: Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Зелени мерки в градска среда“ (4) по Приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.

Тя информира, че в рамките на нормативно определения срок за представяне на становища по процедурата е получен коментар от дирекция „Опазване чистота на въздуха“ в МОСВ и информацията е отразена в съгласувателната таблица, изпратена на 4.11.2024 г. Тя представи презентация **по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Зелени мерки в градска среда“ (4) по Приоритет 5 „Въздух“.** Презентацията е качена на следния адрес: <https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/16852>

В презентацията беше посочено, че процедури „Зелени мерки в градска среда“ (1) и (2) са обявени, „Зелени мерки в градска среда“ (3) предстои да бъде обявена през месец ноември 2024 г. Допълни, че процедура „Зелени мерки в градска среда“ (4) не се различава от предходните три и е насочена към подобряване качеството на атмосферния въздух чрез намаляване на наднормените нива на фини прахови частици (ФПЧ), чрез озеленяване на т.н. „кални петна“. Допустими бенефициенти с нарушено качество на въздуха, са община Кърджали и община Пазарджик, последните две общини от всички 21 общини с превишени нива на ФПЧ. Поканата ще бъде обявена през първо тримесечие на 2025 г., със срок за кандидатстване до шест месеца и срок за изпълнение до края на периода на допустимост на разходите. Бюджетът е разпределен между кандидат-бенефициентите - за община Кърджали са предвидени около 4,5 милиона лв., а за Пазарджик - 6,7 милиона лв.

Ръководителят на УО приветства г-жа Христова, кмет на град Габрово за добре дошла и изказа благодарност, че въпреки служебните и здравословни проблеми успя да се включи в заседанието на КН.

Г-жа Христова поздрави всички присъстващи и благодари на МОСВ и Програма „Околна среда“, че е избран град Габрово за провеждане на заседанието на комитета в ключов етап на трансформация на усилията за промяна на българските градове и региони чрез европейско финансиране. Тя с гордост отбеляза, че благодарение на проектите по ОПОС, качеството на живот в град Габрово е променен. Благодарни за положителната оценка и подчерта, че: *“сме упорити, защото искаме инвестицията, която получаваме да бъде максимално ефективна.”* Тя сподели, че при старта на проекта за водния цикъл на Габрово, са използвани различни инвестиции за да се създаде качествено нова среда, а не само да се подменят тръбите по които тече питейна вода. **Г-жа Христова** направи предложение, успешните проекти да бъдат модел за реализиране във всеки един град за да няма места без достъп до питейна вода. Тя обърна внимание, че Програма „Околна среда“ не е само и единствено за чиста вода, като ИТИ подходът заедно с инвестиции от другите програми предоставя възможност за реализиране на различни проектни намерения. Сподели, че Габрово и София са двата града, които са част от мисията на Европа за климатично неутрални градове и през месец септември са подали проектите за климатичен договор. В заключение, тя изрази увереност, че с много труд и усилия, всеки проект може да се реализира успешно и пожела успех на всички.

Ръководителят на УО благодари на г-жа Христова и даде думата на г-жа **Монфре.**

Г-жа Агнес Монфре изрази удовлетворение, че КН се провежда в Северна България, а Габрово в лицето на кмета на общината е домакин на заседанието. Тя подчерта, че

общата цел на европейските средства е да се подобри жизнения стандарт на населението, които живеят в тези региони, да имат достъп до чиста вода и услуги в областта на здравеопазването, образованието, културата.

Г-жа Симеонова благодари на **г-жа Монфре** и на **г-жа Христова** за изказванията. Тя направи кратка ретроспекция на заседанието до момента. Допълни, че 55% от заделения по ПОС финансов ресурс за ИТИ подхода е алокиран за изпълнение на първите концепции. Обясни, че се очаква решение на КН на Програма „Развитие на регионите“ за обявяване на процедура, предоставяща и останалите финансови средства за изпълнение на проекти по ИТИ подхода. След което се обърна към членовете на КН за коментари и предложения по процедурата.

Поради липса на други коментари се премина към гласуване на следното решение: **Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Зелени мерки в градска среда“ (4) по Приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което **решението беше прието.**

Ръководителят на УО премина към точка 6 от дневния ред: **Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Зони с ниски емисии от транспорта“ по Приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**

Г-жа Симеонова обърна внимание, че тази процедура е с напълно нов подход в обхвата на програмата. Целта на процедурата е подобряване качеството на атмосферния въздух чрез намаляване на фините прахови частици. Процедурата ще допринесе за подобряване качеството на въздуха, вкл. в дните от годината, в които има замърсяване от фини прахови частици, дължащо се на емисии от транспорта и метеорологичните условия в зимните периоди. Предефинираните бенефициенти са община Пловдив и Столична община, които ще изпълняват проектите си самостоятелно, без партньори. **Г-жа Симеонова** допълни, че УО има готовност да обяви процедурата през първо тримесечие на 2025 г. **Тя** обясни, че сроковете за кандидатстване за двата бенефициента са различни, предвид напредналата фаза на Столична община. През последната година и половина СО със собствени ресурси и визия са изградили нормативната база за зона с ниски емисии на територията на общината. Срокът за кандидатстване по процедурата на СО е до три месеца, а на община Пловдив - до шест месеца. Към настоящия момент община Пловдив, подготвят нормативната уредба и техническия проект за необходимото оборудване, което следва да бъде закупено и монтирано в рамките на изпълнението на проекта. Срокът за изпълнение на проектите е 36 месеца, но не по-късно от крайния срок за допустимост на разходите 31.12.2029 г.. СО имат готовност да изгради действаща функционална зона с ниски емисии в срок до 12 месеца от сключване на АДБФП. Общият бюджет по процедурата е 15 млн. лв., от които 5 млн. лв. за община Пловдив и 10 млн. лв. за Столична община. **Тя представи** в презентацията допустимите дейности по проектите както следва: дейности, необходими за разработване на проектно предложение, като проучвания, анализи, оценки, анализ на остойността и др.; изготвяне на комуникационен план; изграждане/надграждане на зони с ниски емисии от транспорт; провеждане на информационни кампании на местно ниво; организация, управление и видимост. **Г-жа Симеонова** обърна внимание, че комуникационният план е гръбнакът на тези проекти, за разбиране сред обществеността за целите и крайните резултати при въвеждането на зоните с ниски емисии.

Презентация по процедурата „Зони с ниски емисии от транспорта“ е качена на следния адрес: <https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/16852>

Ръководителят на УО даде думата за въпроси, коментари и предложения. Поради липса на коментари се премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектните предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Зони с ниски емисии от транспорта“ по Приоритет 5 „Въздух“ на ПОС 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите членове с право на глас, всички членове гласуваха „за“, с което **решението беше прието.**

Ръководителят на УО премина към т. 7 от дневния ред: **Представяне на Годишния план за действие за 2025 г. на ПОС 2021-2027 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г. и отчет на изпълнените мерки за видимост, прозрачност и комуникация през 2024 г.**

Г-жа Симеонова даде думата на **Надежда Михова** – главен експерт в ГД ОПОС в МОСВ, която презентира изпълнението на мерките за видимост, прозрачност и комуникация през 2024 г. и представи предстоящите активности, заложен в Годишния план за действие за 2025 г.

Г-жа Михова откри кампаниите и дейностите, проведени от УО на ПОС 21-27 г. през 2024 г.:

- Национална информационна кампания „Нашата планета, нашият климат“. Тя цели повишаване на осведомеността и мотивацията сред младите хора за справяне с климатичните промени чрез поредица от научни работилници сред ученици и студенти в цялата страна. Кампанията се провежда в периода 15 май 2024 г. - 30 април 2025 г.;
- Годишно информационно събитие - В Световния ден на околната среда 5 юни УО на ПОС 2021-2027 г. проведе Годишно информационно събитие за повишаване информираността относно възможностите за финансиране по Програмата. Събитието се проведе в присъствието на граждани, бенефициенти и партньори, като акцентира върху мерките, които ще бъдат изпълнявани по ПОС 2021-2027 през 2024 г. и отбеляза вече постигнатите резултати от програмен период 2014-2020 г.
- Светлинна проекция „Хоризонт“ - Инициативата е в рамките на българското домакинство на 61-ата сесия на Междуправителствения панел по изменение на климата, която събра 500 учени и правителствени делегати от над 150 държави. Проекцията е съчетание от 3D мапинг технология с динамични образи, които преобразиха фасадата на НДК в периода 27 - 29 юли. За откриването на пленарната сесия, като част от проект “Хоризонт”, 200 дрона осветиха небето в 10-минутен спектакъл от светлинни форми и послания за важното значение на действията за климата.
- Информационна кампания с акцент върху приоритетите на ПОС 2021-2027 г.
- В рамките на 2024 г. са проведени пето и шесто заседание на КН на ПОС.

Г-жа Михова уведоми членовете на Комитета, че УО инициира национално представително социологическо проучване за измерване на нивото на обществена осведоменост, което ще се проведе в края на 2024 г., след което представи заложените в ГПД мерки за видимост, прозрачност и комуникация за 2025 г. **Г-жа Михова** подчерта, че предвидените кампании ще бъдат със засилено присъствие както в електронните медии, така и в дигиталната среда. Тя акцентира върху важното партньорство на УО с Областните информационни центрове, които имат добре развити профили в социалните мрежи и са полезен съюзник в успешното провеждане на дигиталните кампании на Програмата чрез споделяне на нейното съдържание.

Г-жа Михова обърна внимание на важноста от комуникация с потенциалните бенефициенти и бенефициентите на Програмата. **Тя отбеляза**, че УО отново ще проведе разяснителни кампании, консултации с потенциални бенефициенти, и обучителни семинари. Допълни, че членовете на Комитета за наблюдение могат да разчитат на актуална информация в интернет страницата на Програма „Околна среда“ 2021-2027, където се публикуват подробни указания, наръчници, информационни материали, както и списък на операциите в съответствие с изискванията в Регламент (ЕС) 2021/1060. В края на презентацията покани участниците в Комитета да последват Програма „Околна среда“ в социалните мрежи.

Презентацията с изпълнените и предстоящи мерки за видимост, прозрачност и комуникация на ПОС е качена на следния адрес: <https://www.eufunds.bg/bg/opus/node/16852>

Ръководителят на УО даде думата за въпроси, коментари и предложения.

Думата взе **г-н Юлиан Грънчаров** - началник отдел „Международни проекти“ в ГДПБЗН при МВР. Той отправи предложение за инициране на съвместни семинари между бенефициенти, УО и представители на Европейската комисия. Според него обмяната на опит и коментирането на казуси във форуми с този формат биха могли да спестят както време, така и потенциални трудности за всички страни в процеса на подготовка и изпълнение на проектите. **Той** отбеляза, че е много полезно бенефициентите на Програмата да обменят опит и добри практики и да споделят предизвикателствата и научените уроци.

Г-жа Симеонова добави, че УО изготвя график на бъдещите обучения и срещи. **Тя** отбеляза, че предложението ще се вземе предвид при организирането на срещи и семинари по Програмата.

Ръководителят на УО даде думата на **г-жа Диана Искрева**. **Г-жа Искрева** отправи предложение за обмяна на добри практики с Чехия, където има децентрализирано управление на отпадъчните води и се постигат изискванията на Европейския съюз с по-малко финансов ресурс.

Г-жа Симеонова предложи, че УО може да съдейства за контакт с управляващите органи в други държави за обмяна на опит, при интерес от МРРБ и „Български ВиК холдинг“ АД.

Думата за изказване взе **г-жа Елеонора Негулова** от Асоциация на индустриалния капитал в България. **Тя** припомни предложението от предишното заседание на КН в комуникационната стратегия да се включат и кампании, насочени към бизнеса. **Г-жа Негулова** отбеляза, че освен с бенефициентите е важно да се търси пресечна точка и с участниците в обществените поръчки.

Г-жа Симеонова отбеляза, че в ГПД 2025 г. на Програмата са заложили изработка и разпространение на видео клипове и радио спотове, с които УО да достигне до възможно най-широк кръг от заинтересовани страни. **Ръководителят на УО** допълни, че УО активно участва в различни формати по покана на съответните професионални общности и винаги предоставя специфичната за тях информация чрез презентации или в дискуссионен формат.

Думата за изказване взе **г-н Александър Иванов** – началник отдел „Битови, биоразградими и строителни отпадъци“, дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ в МОСВ. Той се присъедини към предложението на господин Грънчаров за засилване на комуникацията между Управляващия орган и бенефициентите с участието на представители от Европейската комисия. **Г-н Иванов** отчете като изключително важно ЕК да бъде част от тази комуникация, за да се предотвратят ситуации, в които бенефициентите да не бъдат подготвени за предстоящи проекти и политики.

Думата беше дадена на **г-жа Лиана Аджарова**, представител на Асоциацията на българските енергийни агенции. **Тя** отправи предложение във форумите и семинарите с бенефициенти по Програмата да присъстват и изпълнителите на съответните проекти.

Г-жа Симеонова поясни за членовете, че това предложение се отнася до напреднал етап на реалното изпълнение на терен, особено на инфраструктурните проекти и на операциите от стратегическо значение. **Тя добави**, че на някои от следващите комитети може да се добави точка в дневния ред, за представяне на изпълнението на проекти по ПОС. Отбеляза, че в началото на 2025 г. УО отново ще проведе Комитет за наблюдение за представяне на средносрочния преглед и предложението за изменение на Програмата.

Ръководителят на УО даде думата на **г-жа Агнес Монфре**. **Тя** поздрави УО за усилията през годините по отношение изпълнението на мерките за видимост, прозрачност и комуникация. **Тя** отбеляза, че с изпълнението на комуникационната стратегия. Програмата е достигнала до своите цели и аудитории. **Г-жа Монфре** насърчи усилията да се изпълняват мерки за повишаване информираността сред младите и добави, че посещаването на градове като Габрово е добра практика за комуникация на местно ниво.

Г-жа Симеонова премина към осма точка от дневния ред: **Докладване на изпълнението на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“**. **Тя** представи в презентация с основните акценти от изпълнението на ОПОС. Презентацията за изпълнение на ОПОС 2014-2020 г. е качена на следния адрес: <https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/16852>

Към сертифицираните разходи до момента от 3,039 млрд. лв. или 93,1% от бюджета, ще се добавят представените пред Сертифициращия орган на 30 септември разходи в размер на 3,2% от бюджета (над 104 млн. лв.), както и предвиденият за 2025 г. 1% от бюджета на програмата финансов ресурс за покриване на разходи по отменени от съда финансови корекции, които УО може да процедира до юни 2025 г. Въз основа на отчетените разходи от бенефициентите и след използване на възможността на STEP за прилагане на 100% ставка на финансиране от ЕС на разходите за 10-та счетоводна година, УО очаква сертификацията да достигне до 100% от европейското финансиране за ОПОС

Г-жа Симеонова представи изпълнението на ОПОС по приоритетни оси.

След края на презентацията **Ръководителят на УО** даде думата за въпроси, коментари и предложения. С финални думи се включи **г-жа Агнес Монфре**, която отбеляза, че има основания за гордост, че заедно оптимизирахме изпълнението на Програмата с допълнителни мерки за финансиране. **Тя** каза: *“Важно е да действаме бързо, да бъдем гъвкави, за да може да реагираме на предстоящите предизвикателства, които са различни от предходните.”*

Председателят на КН г-жа Симеонова благодари на **г-жа Монфре** и участниците в КН и закри седмото заседание. **Тя** информира, че по програма следва посещение на Етнографския музей – Етъра, реставриран по проект на ОП „Региони в растеж 2014-2020 г.“.

ВЗЕТИ РЕШЕНИЯ:

- 1. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. съгласува изменение на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021–2027 г. за 2024 г.**
- 2. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. съгласува Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Програма „Околна среда“ 2021–2027 г. за 2025 г.**
- 3. Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община -етап II“ по Приоритет 1 „Води“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**

4. **Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Зелени мерки в градска среда“ (4) по Приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**
5. **Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Зони с ниски емисии от транспорта“ по Приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**

Списък на присъствалите:

Членове и заместници в Комитета за наблюдение:

1. Галина Симеонова – Главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“, Ръководител на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. и Председател на Комитета за наблюдение;
2. Марта Цветкова – началник отдел „Програмиране и планиране“ в Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ и заместник-председател на Комитета за наблюдение;
3. Лъчезар Захариев – началник отдел „Оценка на проекти и договаряне“ в Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“
4. Александър Иванов – началник отдел „Битови, биоразградими и строителни отпадъци“, дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите;
5. Геновева Господинова – началник отдел "Натура 2000“, дирекция „Национална служба за защита на природата“;
6. Росалина Инджиева – и.д. изпълнителен директор на ИАОС
7. Светла Кирчева - директор на дирекция „Финансиране на екологични проекти и дейности“, ПУДООС ;
8. Мариана Илиева – старши експерт в дирекция „Координация на политики и концесии“, АМС;
9. Стоимир Цветанов - резервен член, главен експерт в дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“, АМС;
10. Хилми Кушев - резервен член, държавен експерт, отдел „Мониторинг и верификация“, дирекция „Добро управление“
11. Мария Веселинова - резервен член, началник на отдел „Публично финансиране на реалния сектор и държавни помощи в чувствителни отрасли“, дирекция „Държавни помощи и реален сектор“;
12. Милен Петров – резервен член, държавен експерт в отдел „Наблюдение и анализ“, дирекция „Централно координационно звено“, МФ;
13. Людмила Стойкова – резервен член, главен експерт в отдел „Стратегическо планиране и програмиране“, МРРБ;
14. Ралица Драгоева – директор на дирекция „Развитие, управление и проекти“, „Български ВиК Холдинг“ ЕАД;
15. Нурджихан Карамехмедова – резервен член, началник отдел „Изпълнение и управление на проекти“;
16. Даниела Калайджийска – резервен член, държавен експерт в отдел „Програмиране“ на дирекция „Координация на програми и проекти“ на МТС;
17. Диана Трифонова – държавен експерт в отдел „Програмиране“, ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, МИР;

18. Аница Русева, главен сътрудник по УЕПП, отдел „Програмиране“ в сектор „Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“, ГДЕФК;
19. Емилия Николова – ст. експерт в ГД „верификация“ на ИА Програма „Образование“ 2021-2027 г.;
20. Любка Върбева -за отдел "Стратегии и планиране в горското стопанство", МЗХ;
21. Юлиан Грънчаров – началник отдел „Международни проекти“ в Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, МВР;
22. Никола Маневски – държавен експерт "Програмиране и управление на проекти, МТ;
23. Д-р инж. Елена Рафаилова - главен експерт в дирекция "Горско стопанство" ИАГ;
24. Златина Дукова – член на Комисия за защита от дискриминация;
25. Росен Йорданов – резервен член, държавен експерт в отдел "Сметки в околната среда и енергетиката", НСИ;
26. Николина Чапанова – директор на дирекция „Изпълнение на проекти по ОПРР 2014-2020 и по програмите за териториално сътрудничество на ЕС“, Агенция "Пътна инфраструктура";
27. Донка Михайлова – заместник - председател на УС на НСОРБ, кмет на община Троян;
28. Десислава Стойкова – резервен член, юрисконсулт на Национално сдружение на общините;
29. Таня Христова - кмет на община Габрово;
30. Ани Арутюнян - областен управител на Област Видин;
31. Първан Дангов - кмет на Дупница;
32. Александър Загоров– конфедерален секретар на „ Конфедерация на труда „Подкрепа“;
33. Илияна Павлова – директор, Център „Чиста индустрия“, Българска стопанска камара;
34. Беата Папазова – резервен член, съветник по европейска интеграция и проекти в БТПП;
35. Доц. д-р Борислав Великов – член на Националния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България;
36. Елеонора Негулова – член на Националния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България;
37. Теодора Павлова – член на УС на БАКЕП и управител на „Интеладвайзърс“ ЕООД, ЮЛНЦ в сектор „опазване на околната среда“;
38. Лиана Аджарова – Асоциацията на Българските Енергийни Агенции (АБЕА), ЮЛНЦ в сектор „чистота на атмосферния въздух“;
39. Милена Агопян – резервен член, представител на Асоциацията на Българските Енергийни Агенции (АБЕА), ЮЛНЦ в сектор „чистота на атмосферния въздух“;
40. Диана Искрева, изпълнителен директор на фондация „Земя завинаги“, ЮЛНЦ в сектор „води“;
41. Ана Добрева, председател на Управителния съвет на Сдружение „Дружество за заетост на безработни лица- Демо“, ЮЛНЦ в сектор „образование, наука и култура“;

Наблюдатели с право на съвещателен глас в Комитета за наблюдение:

1. Мануела Милошева – държавен експерт в отдел „Програми на ЕС и други донорски програми , Министерство на финансите;
2. Вероника Господинова– държавен вътрешен одитор в Звеното за вътрешен одит в МВР;

Представители на Европейската комисия ЕК:

1. Г-жа Агнес Монфре- ръководител на отдел „България, Хърватия и Словения“ в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ на ЕК;
2. Г-н Петър Христов, програмен директор в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ ЕК;
3. Г-жа Агнешка Вича, ЕК